

Uusi asbestilainsäädäntö voimaan vuoden 2016 alussa

Nykyinen asbestitöihin liittyvä lainsäädäntö korvataan uudella lailla (684/2015) eräistä asbestipurkutyötä koskevista vaatimuksista ja valtioneuvoston asetuksella (798/2015) asbestityön turvallisuudesta. Lakiin on keskitetty asbestipurkutyölupaa ja asbestipurkutyöntekijän pätevyyttä koskevat säännökset sekä näistä pidettävien rekistereiden ylläpitoon liittyvät määräykset.

Nykyiset asbestipurkutyövaltuutukset ovat edelleen voimassa kaksi vuotta lain voimaan tulon jälkeen. Uudet asbestipurkutyöluvut myönnetään määräaikaikaisiksi tai toistaiseksi voimassa oleviksi. Lupamenettelyn yhteydessä selvitetään hakijan oikeuskelpoisuus ja että hakijalla on käytettävissä asbestipurkuun tarvittavat koneet ja laitteet sekä vankkarakenteiset huoltotilat.

Asbestipurkutyön työmenetelmiin on lisätty julkisivupinnoitteen poisto märkähiekkapuhalluksella. Menetelmä sisältyy siten asbestipurkutyöluvan piiriin, eikä tälle menetelmälle myönnetä erikseen poikkeuslupia. Asbestisementtituotteiden käsittely kuten asbestipitoisten seinä- ja kattolevyjen purku ulkotiloissa on jatkossa aina asbestipurkutyöluvan edellyttämää työtä.

Asbestipurkutyöntekijän pätevyysvaatimuksena on ammattitutkinto tai sen soveltuva osa. Ennen vuotta 2011 saatu asbestipurkutyöntekijän koulutus on edelleen voimassa kaksi vuotta lain voimaan tulosta. Tämän jälkeen työntekijällä on oltava suoritettuna ammattitutkinto.

Lupaviranomaisena Länsi- ja Sisä-Suomen AVIn työsuojelun vastuualue

Uuden lain mukaan lupaviranomainen pitää rekisteriä asbestipurkutyöluvista ja pätevistä työntekijöistä. Työntekijän kohdalla asbestityön suorittaminen edellyttää rekisteröitymistä. Lupaviranomaisena toimii Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, työsuojelun vastuualue.

Asetuksella säädetään asbestityöhön liittyviä menettelyjä ja asbestipurkutyön suunnitelmien, menetelmien, työvälineiden sekä henkilösuojainten käyttöön liittyviä vaatimuksia. Asbestikartoituksen osalta ei nykyinen käytäntö, missä rakenteiden asbestipitoisuutta ei tutkita ja kaikki purkutyöt tilataan asbestipurkutyönä, ole hyväksyttävä. Purettavien materiaalien asbestipitoisuus on aina selvitettävä. Asbestikartoituksen tekijältä edellytetään riittävää perehtyneisyyttä. Kartoitus on dokumentoitava ja liitettävä rakennuttajan turvallisuusasiakirjaan.

Asbestipurkutyöstä on jatkossakin tehtävä työsuojeluviranomaiselle ennakoilmoitus, mihin on merkittävä muun muassa tiedot purkutyötä tekevästä työntekijästä ja terveystarkastuksien voimassaolosta. Ilmoitusta on täydennettävä, jos asbestipurkutyötä tekemään tulee muu kuin ennalta ilmoitettu työntekijä.

Purkutyöstä on lisäksi tehtävä kirjallinen turvallisuussuunnitelma, missä esitetään työn ja työympäristön turvallisuuden varmistamiseksi tehtävät toimenpiteet. Suunnitelma on annettava tiedoksi työntekijöille sekä työnvaikutuspiirissä oleville. Yhteisellä rakennustyömaalla suunnitelma on käsiteltävä päätoteuttajan kanssa.

Asbestityön toteuttamista varten on työnantajan nimettävä työnohtaja, jonka tehtävänä on seurata työn toteutumista turvallisuussuunnitelman mukaisesti. Työnohtajalla on oltava riittävät valtuudet tehdä tarvittaessa turvallisen purkutyön edellyttämiä päätöksiä.

Osastointimenetelmää käytettäessä on altistumisalue asbestipölyn leviämisen estämiseksi erotettava ilmastollisesti muusta työympäristöstä vähintään viiden ja krokidoliittia purettaessa vähintään kymmenen pascalin paine-erolla. Paine-eron pysyvyyttä on seurattava laitteella, joka rekisteröi ja hälyttää paineen vaihteluista.

Asbestipurkutyöalueen puhtauden varmistamisen ja tilojen jatkokäytön turvallisuuden vuoksi on purkutyön jälkeen ennen osastoinnin purkamista ilmapitoisuusmittauksella todettava, ettei puhtaan ilman raja-arvo 0,01 k/cm³ asbestin osalta ylity.

Ilmastollisesti erotetussa purkutilassa on aina käytettävä puhallinkäyttöistä kokonaamaria ja krokidoliitin purkutyössä on käytössä oltava hengityssuojain, jossa kasvo-osa on kokonaamari ja jossa hengitysilma tuotetaan paineilmalaitteella.

Hengityksensuojainten toimintakunnon varmistamiseksi on suojaimen tiiviys varmistettava jokaisen työntekijän osalta suojaimen sisäpuolelta hengitysilmaasta tehtävällä testillä vähintään kerran vuodessa. Mittaus on suoritettava asbestipurkutyön yhteydessä.

Työvälineet on pidettävä säännöllisellä huollolla ja kunnossapidolla turvallisina. Työvälineet on puhdistettava käytön jälkeen ennen uudelleen käyttöön ottamista. Ilmankäsittelylaitteiden huoltokirjaan on merkittävä tehdyt huollot ja muut toimenpiteet.

Uuden lainsäädännön tavoitteena on selkeyttää asbestityöhön liittyvää lupamenettelyä ja asbestipurkutyön suunnitelmien, menetelmien, työvälineiden ja henkilösuojainten käyttöön liittyviä vaatimuksia.

